

STRATEGISK PLAN

Folketrygdfondet forvalter Statens pensjonsfond Norge (SPN) på vegne av Finansdepartementet. Mandatet krever at Folketrygdfondet skal ha en strategisk plan for hvordan forvaltningsoppdraget skal løses og at planen skal oppdateres regelmessig og ved vesentlige endringer i forvaltningen.

Denne planen er vedtatt av Folketrygdfondets styre i desember 2021. Førrige oppdatering var i 2017.

Folketrygdfondet

Oppdraget

Mandat for forvaltningen av SPN fastslår at:

Folketrygdfondet skal søke å oppnå høyest mulig avkastning etter kostnader over tid innenfor de rammer som gjelder for forvaltningen.

Vi vil oppnå høyest mulig avkastning ved å bidra til selskapenes verdiskaping og til å bedre markedets funksjonsmåte. Dessuten skal vi levere avkastning utover referanseindeksen, såkalt meravkastning. Folketrygdfondet skal derfor være en aktiv forvalter. Vi aksepterer at meravkastningen vil variere over tid. Samtidig skal vi drive effektivt slik at meravkastningen ikke spises opp av kostnader.

I mandatet heter det at:

Folketrygdfondet skal ha som overordnet målsetting i sin eierskapsutøvelse å sikre SPNs finansielle interesser.

Dette målet krever at vi har en organisasjon med høy kompetanse, gode rutiner og kontroll, og at vi har en kultur for å sikre våre interesser og verdier.

Mandatet slår fast at:

Folketrygdfondet skal integrere arbeidet med en ansvarlig forvaltningsvirksomhet i forvaltningen av SPN. God avkastning på lang sikt anses å avhenge av en bærekraftig utvikling i økonomisk, miljømessig og samfunnsmessig forstand, samt av velfungerende, legitime og effektive markeder.

Vi har en finansiell tilnærming. Vi skal forstå hvordan risikoer knyttet til bærekraft kan påvirke avkastningen, og vi skal bidra til at selskapene kan møte slike risikoer på best mulig måte. Eierskapet skal vi utøve slik at selskapenes langsiktige verdiskaping prioriteres over kortsiktig gevinst. Vi skal opptre som en forutsigbar og profesjonell aktør i markedet, stille krav og ha forventninger til selskapene og til aktører i markedet.

Videre heter det at:

Folketrygdfondet skal bidra aktivt til utviklingen av gode nasjonale standarder innen ansvarlig forvaltning.

Dette skal vi gjøre ved å være aktive i fora og organisasjoner hvor slike standarder diskuteres, og vi skal dele vår kompetanse på området med andre aktører i markedet. Vi skal lære og bidra til å utvikle beste praksis i alle land hvor vi investerer.

Våre hovedmål

- Vi skal være en ansvarlig kapitalforvalter som bidrar til verdiskaping og oppnår meravkastning gjennom aktiv forvaltning
- Vi skal ha tillit og godt omdømme
- Vi skal ha en kompetent og engasjert organisasjon som driver effektivt

Særpreget

- Vi forvalter på vegne av fellesskapet og skal skape verdier for fremtidige generasjoner
- SPN har en rebalanseringsstrategi som gir en motsyklisk effekt i markedet
- Vi forvalter store eierandeler
- Kapitalen og eierskapet er svært langsiktig
- Den aktive forvaltningen tilsier at både langsiktige og kortsiktige muligheter til meravkastning skal utnyttes
- Vi søker å øke avkastningen ved å bidra til verdiskaping i selskapene og til velfungerende markeder
- Vi opptrer på vegne av fellesskapet og må ha en høy etisk standard
- Vi har en beredskapsfunksjon som aktør i verdipapirmarkedet

Fremtidige generasjoner

SPN er en del av Statens pensjonsfond. Statens pensjonsfond skal støtte opp under finansieringen av folketrygdens pensjonsutgifter og komme fremtidige generasjoner til gode. SPN har ingen utbetalingsforpliktelser, og det settes heller ikke midler inn i SPN. Alle inntekter reinvesteres.

Mandatet fastslår at risiko i SPN skal tilsvare en portefølje med en aksjeandel på 60 prosent og en ramme for relativ risiko på 3 prosent. Maksimal eierandel er satt til 15 prosent i enkeltelskaper i Norge og 5 prosent i Norden. Det er ikke åpnet for investeringer i alternative aktiva som unotert eiendom og infrastruktur. SPN er i hovedsak investert i børsnoterte aksjer og obligasjoner.

Det er etablert en rebalanseringsmekanisme som sikrer at aksjeandelen holdes stabil over tid. Mandatet har en klar motsyklisk effekt ved at aksjeandelen vektet opp etter børsfall og omvendt. Våre aktiviteter bidrar til å redusere svingninger i markedet og til å sikre kapital til næringslivet også når markedene er svake.

En unik forvalter

Vi forvalter store eierandeler i mange ulike selskaper, og vi fyller en viktig rolle i å sikre god kapitaltilgang til næringslivet. Vår aktive forvaltning bidrar til at kapitalen også kommer morgendagens selskaper til gode.

Vi er en aktiv finansiell investor som har tett dialog med selskapene. Vi utfyller andre investorer og bidrar til en sammensatt aksjonær- og kreditorstruktur. Vår aktive forvaltning bidrar til likviditet og til et velfungerende marked.

Vi har et fleksibelt rammeverk som gjør oss til en attraktiv motpart. Sammenlignet med mange andre investorer har vi stor handlefrihet.

Både kortsiktighet og langsiktighet

Vi skal tenke langsiktig fordi kapitalen er langsiktig, fordi vi trenger tid på å endre porteføljen og fordi vi vil være en stor eier og kreditor i mange selskaper over tid.

Kapitalen i SPN har ingen sluttdato, og det er dermed en svært lang investeringshorisont. Vi skal høste langsiktige risikopremier i markedet som en del av strategien. Dette gjelder spesielt for likviditets-, kreditt- og markedsrisiko.

SPNs størrelse tilsier langsiktighet fordi likviditeten og tilgangen på investeringsalternativer i markedet kan være begrenset. Hyppig omsetning vil påføre SPN økte kostnader. Vi skal ha strategier som gir oss handlefrihet med en stor portefølje.

Den aktive forvaltningen tilsier at også kortsiktige muligheter til meravkastning skal utnyttes. Vi skal utnytte muligheter i markedet og beherske både langsiktige og kortsiktige strategier.

Vi tar ansvar

En investor som Folketrygdfondet har egeninteresse av ansvarlig forvaltning og av å bidra til velfungerende markeder med gode kjørerregler. Velfungerende markeder tiltrekker seg kapital og gode selskaper, og dette vil over tid gi bedre markedsavkastning. Flere kvalitetsselskaper gir oss flere investeringsalternativer.

Med store eierandeler følger også et ansvar for en aktiv eierstyring. Vi skal

ha beste praksis innen eierstyring med utgangspunkt i vår finansielle tilnærming.

Fellesskapets midler

Folketrygdfondet og Statens pensjonsfond er opprettet ved lov, og mandatet for forvaltningen er gitt av Finansdepartementet. Vår oppgave er å tjene fellesskapet. Måten vi utfører oppdraget på skal tåle kritisk søkelys, og vi skal ha et godt omdømme. Våre valg skal begrunnes ut fra finansielle kriterier, i tråd med målet for forvaltningen.

Bare slik kan vi opptre som en troverdig aktør overfor selskapene og i møte med andre markedsaktører.

Forsigbarhet og konsekvent opptreden er avgjørende for å opprettholde et godt omdømme over tid. Vi skal ha en gjenkjennelig investerings- og kommunikasjonspraksis. Vi skal ha en så åpen kommunikasjon som mulig og samtidig sørge for at informasjon blir håndtert korrekt.

Våre ansatte skal ha en høy etisk standard blant annet underbygget av egenhandelsregler som sikrer vår integritet.

Beredskap

Som forvalter i det norske verdipapirmarkedet er Folketrygdfondet en del av statens beredskap. Både som følge av finanskrisen i 2009 og pandemien i 2020 har Folketrygdfondet forvaltet Statens obligasjonsfond. Vi skal sikre at vi har kapasitet, kompetanse og fleksibilitet til raskt å omstille oss til nye oppgaver.

Ansvarlig forvaltning og eierskapsutøvelse

Vi har en integrert tilnærming til ansvarlig forvaltning. Det betyr at muligheter og utfordringer knyttet til miljø, samfunn og selskapsstyring (ESG) følges opp i den ordinære investeringsaktiviteten.

Vi legger vekt på å være forutsigbare i vår eierskapsutøvelse og i vår oppfølging av kreditorrettigheter. For oss er det sentralt at selskapene forstår og kan håndtere risiko også knyttet til mer indirekte sammenhenger mellom ESG-faktorer og finansielle resultater.

Vi skal bidra til å realisere selskapenes potensial gjennom å være en krevende eier og kreditor. Da må vi kjenne selskapene godt og ha god analytisk og strategisk kompetanse.

- Vi skal ha kompetanse til å forstå og analysere selskapenes virksomhet og risikofaktorer.
- Gjennom eierskapsarbeid skal vi bidra til at selskapene har uavhengige, kompetente og velfungerende styrever.
- Vi forventer at selskapene har en tydelig og begrunnet langsiktig strategi som inkluderer konkrete finansielle mål, utbyttepolitikk, risikoprofil og skattepolitikk.
- Vi har klare forventninger til selskapene når det gjelder spørsmål om antikorrupsjon, menneske- og arbeidstakerrettigheter, klima, miljø, lønn og godtgjørelse for ledende personer.
- Vi har klare forventninger til gjelds-utstedere og tilretteleggere av slik gjeld, spesielt når det gjelder kompetansekrav og oppfølging av låneavtaler.

Vi skal bidra til utvikling av gode markedsstandarder i alle markeder hvor vi opererer, både på aksje- og rentesiden. Vi skal bidra til likebehandling av kreditorer og aksjonærer og fremme vårt syn der det er naturlig, delta i relevante fora og samarbeide med andre aksjonærer, børser og regulatoriske myndigheter. Vi benytter de samme standardene i alle markeder vi opererer i.

Vi skal gi selskapene klare tilbakemeldinger med utgangspunkt i vår rolle som aksjonær eller kreditor. Vi skal delta aktivt på generalforsamlinger og bedriftsforsamlinger, og i obligasjons-eiermøter og valgkomiteer. I møte med selskapenes styre og ledelse skal vi være tydelig på hvordan de svarer til våre forventninger.

Vi skal ikke sitte i selskapenes styrever, og vi er opptatt av at det skal være tydelig ansvarsfordeling mellom styrever og aksjonær.

Vi skal alltid legge selskapenes beste til grunn. I tråd med målet om høyest mulig avkastning over tid skal langsiktig verdiskaping prioriteres over kortsiktig gevinst.

Særskilt om klimarisiko

Folketrygdfondet er bredt investert i markedet, og våre investeringer er derfor et speilbilde av de nordiske økonomiene. Hvis de nordiske landene skal kunne møte sine klimaambisjoner, må dette også gjelde de nordiske selskapene. Som eier og kreditor kan vi bidra til at selskapene møter klimarisiko på en best mulig måte.

Vi skal videreutvikle vårt arbeid med å identifisere og håndtere klimarisiko i porteføljen. Folketrygdfondet skal gjennom eierskaps- og kreditorutøvelse forstå selskapenes strategier, bidra til at de blir solide og til at kapital går til lønnsomme investeringer i overgangen til et lavutslippssamfunn. Vi skal også støtte initiativ som kan bidra til god og standardisert rapportering av klimarisiko.

Målet for aktiv forvaltning

Målet for meravkastning fra den aktive forvaltningen videreføres på 0,4 prosentpoeng per år. Med utgangspunkt i at mandatet angir en risikoramme på 3 prosent forventet relativ volatilitet er dette et ambisiøst mål. Risikorammen kan utnyttes best ved å la den aktive risikoen variere over tid. En slik strategi gjør det mulig å vente på de beste mulighetene.

Mandatet begrenser eierandelen til 15 prosent i Norge. Dette begrenser også aktiv risiko.

For å unngå at risikoutnyttelsen blir for lav over tid, suppleres rammen for aktiv risiko med et minimumskrav. Forvaltningen skal innrettes slik at den øvre grense på 3,0 prosentpoeng for relativ volatilitet ikke brytes. Risikoen i SPN samlet skal normalt ikke være lavere enn 0,5 prosentpoeng eller høyere enn 2,5 prosentpoeng, målt som forventet relativ volatilitet.

Til tross for lav aktiv risiko har Folketrygdfondet levert høy meravkastning for SPN. En betydelig del av SPNs kapital kan tilskrives historisk meravkastning. Ambisjonene for den aktive forvaltningen må avveies mot den aktive risikoen vi tar.

Aksjeforvaltningen

Aksjeporteføljen skal gi høyest mulig avkastning over tid ved at vi driver aktiv forvaltning og er en aktiv og ansvarlig eier.

Vi skal ha en teambasert forvaltning av aksjeporteføljen basert på en felles forvaltningsfilosofi.

Strategien for aksjeporteføljen har gitt gode resultater over tid. For å lykkes med aktiv forvaltning må vi utnytte våre særpreg og kjenne selskapene godt.

En bred, nordisk forvaltning gjør oss i stand til å forbedre porteføljens likviditets- og risikoegenskaper. Gjennom å utnytte det nordiske investeringsuniverset skal vi øke vår kunnskap og kompetanse.

Vår forvaltning skal tåle ulike makro-økonomiske utfall og risikofaktorer. Vi skal gjøre gode vurderinger av selskapenes strategi, styring og konkurranseposisjon, herunder om selskapet har en bærekraftig forretningsmodell.

Vi skal oppnå meravkastning i aksjeporteføljen ved å benytte følgende strategier:

- Investere i kvalitetsselskaper. Vi skal bruke vår kunnskap om selskapene til å identifisere de som i størst grad oppfyller våre kvalitative kriterier.
- Strukturelle trender. Vi skal bruke vår markedskunnskap til å utnytte endringer som kan påvirke sektorer og selskaper.
- Unngå overoptimisme. Vi skal unytte at markedet i perioder kan ha i overkant optimistiske forventninger til sektorer eller selskap.

Effektiv markedseksposering

Som en stor aktør på Oslo Børs skal vi sikre at kapital kan settes i arbeid på en effektiv måte. Store porteføljendringer som følge av rebalansering eller andre likviditetshendelser skal ha minst mulig negativ effekt på porteføljens profil. Samtidig må vi som en stor aktør unngå at våre tilpasninger gir oss kostnader gjennom kursdrivende adferd. Vi skal ha tilgang på handelsplattformer, kapasitet og kompetanse slik at vi kan oppnå en effektiv markedseksposering. Vi skal søke å oppnå meravkastning gjennom effektive porteføljetilpasninger. Dette kan være endringer i referanseindeks og styring av likviditet ved børsnoteringer og investering i unoterte selskaper. I slike prosesser skal vi utnytte våre fortrinn.

Renteforvaltningen

Renteporteføljens skal gi høyest mulig avkastning over tid ved at vi er en aktiv, motsyklisk og ansvarlig forvalter.

Vi skal ha en teambasert forvaltning av renteporteføljen basert på en felles forvaltningsfilosofi. Forvaltningen skal baseres på en motsyklisk investeringsstrategi og langsiktig høsting av ulike risikopremier i obligasjonsmarkedet.

Renteforvaltningen tar utgangspunkt i flere strategier med ulike risikoegenskaper og tidshorisonter. Vi benytter vår kompetanse på markedssituasjonen og de makroøkonomiske utsiktene til å finne det ønskede nivået på overordnet risiko. Vi foretar grundige selskapsanalyser for å unngå tap på obligasjoner som havner i mislighold. Vi benytter oss av ulike investeringsanalyser for å sette sammen en optimal portefølje i tråd med målet om høyest mulig avkastning over tid.

Vi skal oppnå meravkastning i renteporteføljen ved å benytte følgende strategier:

- **Porteføljeroptimalisering:** Vi skal bruke vår forvalterkompetanse til å sette sammen en mer diversifisert portefølje med bedre langsiktige avkastningsegenskaper enn referanseindeksen.
- **Strukturelle premier:** Vi skal bruke vår risikobærende evne og langsiktige horisont til å høste premier i rente- og obligasjonsmarkedet, som kreditt-, likviditets- og terminpremier.

- **Tidsvarierende premier:** Vi skal bruke vår markedsforståelse til å være motsyklisk og variere eksponeringen mot de ulike risikokildene etter markedsforholdene.
- **Rentestrategier:** Vi skal bruke vår kompetanse om markedet og selskapene til å ta aktive renteposisjoner, samt styre den totale renteeksponeringen i porteføljen.
- **Avledede strategier:** Vi skal utnytte våre særpreg og vår posisjon i markedet til å få eksponering mot kilder til meravkastning, som verdipapirlån, aktiv likviditetsforvaltning, alternative sikringsstrategier og andre motpartsforretninger.

Sentralt i forvaltningsstrategien står høsting av tidsvarierende risikopremier. Dette innebærer at risikonivået kan variere betydelig over tid i takt med vår vurdering av markedsmulighetene. Eksempelvis vil vi i perioder med markedsuro kunne øke risikoen i renteporteføljen som følge av vår aktive forvaltning.

Vi skal kontinuerlig utvikle renteforvaltningen med supplerende investeringsstrategier. Utvikling øker kompetansen internt og vil også kunne bidra til velfungerende markeder.

Organisasjon

For å levere et best mulig resultat for SPN må Folketrygdfondet være et ledende finansielt miljø der medarbeiderne har høy kompetanse, omstillingsevne, forretningsmessig forståelse, personlig integritet og respekt for Folketrygdfondets rolle. Vi vil ivareta og videreutvikle en sterk organisasjonskultur. Et felles verdigrunnlag og felles forståelse i organisasjonen er nødvendig for å lykkes over tid og under skiftende markedsforhold.

En ansvarlig og aktiv forvaltning krever at organisasjonen har tilstrekkelig kapasitet. Vi har en teambasert forvaltningsmodell. Den er vår styrke, men krever også kontinuitet og utvikling av hver enkelt medarbeider. Vi skal tiltrekke oss talentene ved å være en attraktiv arbeidsgiver. Målet for organisasjonen fremover er å sikre kvalitet og kapasitet.

Vi er en betydelig arbeidsgiver innen kapitalforvaltning i Norge, og vi skal være attraktive også for unge talenter. Vi skal bygge videre på en flat organisasjonsstruktur hvor ansvar delegeres og den enkelte får spennende oppgaver. Vi skal utvikle teamtankegangen slik at alle opplever å ha en kollega å diskutere faglige spørsmål med.

For en aktiv forvalter kan det være krevende å få etablert en tilstrekkelig langsiktighet i forvaltningen. Vi skal ha kompensasjonsordninger for alle ansatte og måling av resultater som bidrar til at de overordnede målene nås og til at risiko både forstås og aksepteres. Gode resultater over tid kan følges av svakere resultater i perioder. Vi skal ha en organisasjon som evner å tenke langsiktig og forstår de strukturelle og sykliske trendene. Vi skal forstå klimautfordringer, teknologiendringer og samfunnsutvikling og hvordan disse påvirker finansmarkedet.

Teknologisk infrastruktur

God kapitalforvaltning avhenger av god datatilgang og gode tekniske løsninger. Vi skal kontinuerlig forbedre produksjonsløp og systemer for å få de beste løsningene. Vi er avhengig av å ha korrekt og rettidig informasjon om vår portefølje og må ha god datakvalitet, høy driftsstabilitet og effektive prosesser. Vår ambisjon er å ha beste praksis på risikostyring, rapportering og kontroll. Vi skal være gode på tilpasninger og integrasjoner slik at systemene best mulig støtter vår forvaltning og svarer til våre behov.

Vi skal sikre våre IT-løsninger gjennom en kombinasjon av tekniske løsninger, gode rutiner og en sterk organisasjonskultur med årvåkne brukere. Nye tekniske løsninger skal sikkerhetsvurderes før de blir tatt i bruk.

Nye arbeidsformer, blant annet med mer bruk av fjernarbeid, stiller økte krav til digitale flater. Våre ansatte skal ta i bruk relevante digitale løsninger og kontinuerlig utvikle sin digitale kompetanse.

Kommunikasjon

For en forvalter av fellesskapets midler er det nødvendig med åpen og presis kommunikasjon. Offentligheten skal ha innsyn i de retningslinjer og overordnede risikorammer kapitalen forvaltes etter. Vi vet at våre resultater vil variere over tid. En vellykket gjennomføring av investeringsstrategien krever derfor at prinsippene for investeringsvirksomheten er godt kjent.

Mandatet fastsetter at det skal offentliggjøres halvårsrapporter om forvaltningen av SPN, og det stilles krav til åpenhet om resultater, kostnader, forvaltningsstrategier og risiko. I tillegg til denne omfattende halvårsrapporteringen skal vi offentliggjøre hovedtall for forvaltningen på kvartalsbasis.

I vår kommunikasjon skal vi være tydelige og forutsigbare. Som en stor aktør i markedet må vi også beskytte våre interesser. Dette innebærer at vi normalt ikke uttaler oss om enkelt-selskaper eller endringer i porteføljene. Vi skal ikke uttale oss på en slik måte at det kan påvirke kursutviklingen for selskaper eller markeder.

Mediebildet er i stadig endring, og vi skal være til stede i alle relevante kanaler. Sosiale medier egner seg godt til å få fram bredden i vår virksomhet. Økt aktivitet i sosiale medier stiller høye krav til innholdsproduksjon. Vi skal framstå relevante og med faglig forankring i all vår eksterne aktivitet.

Vi blir bedre gjennom samarbeid og åpenhet. Som en liten organisasjon trenger vi impulser utenfra. Vi skal delta i og ta initiativ til relevant samarbeid.

ftf.no

Design: Miksmaster Creative - www.miksmaster.no

Folketrygdfondet

Haakon VIIs gate 2
Postboks 1845 Vika, 0123 Oslo
Tlf: 23 11 72 00
folketrygdfondet@ftf.no